

فصل ۳: بانک سوالات کنکور "معادله و تابع درجه دوم"

1.

عرض مستطیل را x فرض می‌کنیم؛ پس طول آن برابر $\frac{3}{2}x - 2$ است. داریم:

$$\begin{aligned} \text{مساحت مستطیل} &= 192 \Rightarrow x\left(\frac{3}{2}x - 2\right) = 192 \Rightarrow \frac{3}{2}x^2 - 2x = 192 \\ \xrightarrow{\times 2} 3x^2 - 4x - 384 &= 0 \Rightarrow \Delta = 16 + 4 \times 3 \times 384 = 16 + 16 \times 288 = 16 \times 289 \\ \xrightarrow{x > 0} x &= \frac{4 + \sqrt{16 \times 289}}{6} = \frac{4 + 4 \times 17}{6} = \frac{2 + 34}{3} = 12 \quad (*) \\ \Rightarrow \text{محیط مستطیل} &= 2\left(\left(\frac{3}{2}x - 2\right) + x\right) \xrightarrow{(*)} = 2((18 - 2) + 12) = 56 \end{aligned}$$

2.

سه نقطه داده‌شده را در معادله سهمی جایگذاری می‌کنیم:

$$\begin{cases} (0, 5) : c = 5 \\ (-2, 5) : 4a - 2b + 5 = 5 \Rightarrow 4a - 2b = 0 \Rightarrow 2a - b = 0 \\ (1, 11) : a + b + 5 = 11 \Rightarrow a + b = 6 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2a - b = 0 \\ a + b = 6 \end{cases} \Rightarrow a = 2, b = 4$$

بنابراین معادله سهمی به صورت $y = 2x^2 + 4x + 5$ است. هرکدام از گزینه‌ها که در معادله سهمی صدق کند جواب مسئله است:

$$\begin{aligned} \text{گزینه ۱: } (-1, 3) &\Rightarrow 2(-1)^2 + 4(-1) + 5 = 3 \quad \checkmark \\ \text{گزینه ۲: } (-1, 4) &\Rightarrow 2(-1)^2 + 4(-1) + 5 \neq 4 \quad \times \\ \text{گزینه ۳: } (2, 9) &\Rightarrow 2(2)^2 + 4(2) + 5 \neq 9 \quad \times \\ \text{گزینه ۴: } (2, 15) &\Rightarrow 2(2)^2 + 4(2) + 5 \neq 15 \quad \times \end{aligned}$$

3.

در تابع درجه دوم $y = ax^2 + bx + c$ رأس سهمی از رابطه $x_s = -\frac{b}{2a}$ به دست می‌آید و این طول را در تابع قرار می‌دهیم عرض آن به دست می‌آید.

$$-\frac{b}{2a} = -1 \rightarrow 2a = b$$

$$f(-1) = 9 \rightarrow a - b + c = 9 \xrightarrow{b=2a} -a + c = 9$$

$$\begin{cases} -a + c = 9 \\ 15a + c = 1 \end{cases} \rightarrow 16a = -8 \rightarrow a = -\frac{1}{2}, b = -1, c = \frac{17}{2}$$

بنابراین ضابطه تابع به صورت $f(x) = -\frac{1}{2}x^2 - x + \frac{17}{2}$ است که نقطه $\begin{pmatrix} 5 \\ -9 \end{pmatrix}$ روی این تابع قرار دارد.

4.

چون تابع مینیمم دارد، سهمی رو به بالا بوده و $m > 0$ است.

مینیمم سهمی در رأس آن اتفاق می‌افتد:

$$\begin{aligned} \text{رأس سهمی} &= \left(\frac{-b}{2a}, \frac{-\Delta}{4a} \right) \\ y_{\min} &= \frac{-\Delta}{4a} = 2 \Rightarrow \frac{4ac - b^2}{4a} = \frac{4(m(5m - 1)) - 144}{4m} = 2 \\ \Rightarrow \frac{5m^2 - m - 36}{m} &= 2 \Rightarrow 5m^2 - 3m - 36 = 0 \\ \Rightarrow m &= \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{3 \pm \sqrt{9 - 4(5)(-36)}}{10} = \frac{3 \pm 27}{10} \\ \Rightarrow \begin{cases} m = 3 & \text{قق} \\ m = \frac{-12}{5} < 0 & \text{غقق} \end{cases} \end{aligned}$$

پس $m = 3$ قابل قبول و معادله به شکل زیر است:

$$y = 3x^2 - 12x + 14$$

محور تقارن سهمی از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$x = \frac{-b}{2a} = \frac{12}{2 \times 3} = 2 \Rightarrow x = 2$$

5.

محور تقارن دو سهمی یکسان است، پس:

$$\begin{cases} y = x^2 + ax - 2 \rightarrow \text{محور تقارن} : x = \frac{-a}{2(1)} \\ y = -x^2 - 2x + b \rightarrow \text{محور تقارن} : x = \frac{-(-2)}{2(-1)} \end{cases} \Rightarrow \frac{-a}{2} = -1 \Rightarrow a = 2$$

طبق فرض، دو سهمی در دو نقطه به عرض 1 مشترک‌اند، پس:

$$\text{سهمی اول} : y = x^2 + 2x - 2 = 1 \Rightarrow x^2 + 2x - 3 = 0 \Rightarrow (x + 3)(x - 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -3 \\ x = 1 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{جایگذاری } x=1 \text{ در سهمی دوم}} 1 = -1^2 - 2(1) + b \Rightarrow b = 4$$

توجه: می‌توانستیم به جای $x = 1$ ، ریشه $x = -3$ را در معادله سهمی دوم جایگذاری کنیم.

6.

چون این سهمی محور تقارن خود را در نقطه $(2, -7)$ قطع می‌کند، پس نقطه $(2, -7)$ رأس سهمی است؛ بنابراین معادله آن را به صورت $y = k(x - 2)^2 - 7$ در نظر می‌گیریم. حال چون این سهمی از نقطه $(6, 1)$ می‌گذرد، پس:

$$y = k(x - 2)^2 - 7 \xrightarrow{(6, 1)} 1 = k(6 - 2)^2 - 7 \Rightarrow 16k = 8 \Rightarrow k = \frac{1}{2}$$

پس معادله سهمی به صورت $y = \frac{1}{2}(x - 2)^2 - 7$ است که از میان گزینه‌ها، فقط نقطه $(-2, 1)$ در آن صدق می‌کند.

.7

باید $\Delta > 0$, $S < 0$, $P > 0$ باشد:

$$1) \Delta = b^2 - 4ac > 0 \Rightarrow 4(m+1)^2 - 4(m-2)(12) > 0 \xrightarrow{\div 4}$$

$$(m+1)^2 - 12(m-2) > 0 \Rightarrow m^2 + 2m + 1 - 12m + 24 > 0$$

$$\Rightarrow m^2 - 10m + 25 > 0 \Rightarrow (m-5)^2 > 0 \Rightarrow m \neq 5$$

$$2) S = -\frac{b}{a} < 0 \Rightarrow -\frac{-2(m+1)}{m-2} < 0 \Rightarrow \frac{2(m+1)}{m-2} < 0 \Rightarrow -1 < m < 2$$

$$3) P = \frac{c}{a} > 0 \Rightarrow \frac{12}{m-2} > 0 \Rightarrow m-2 > 0 \Rightarrow m > 2$$

جواب‌های 1 تا 3 اشتراکی ندارند، پس $m = \emptyset$ است.

.8

برای اینکه تابع دارای دو ریشه حقیقی منفی باشد، باید سه شرط زیر برقرار باشد:

$$(m-6)x^2 - 2mx - 3 = 0$$

$$1) \Delta > 0 \Rightarrow (2m)^2 - 4(m-6)(-3) > 0$$

$$4m^2 + 4(3m-18) > 0$$

$$m^2 + 3m - 18 > 0 \Rightarrow (m+6)(m-3) > 0 \Rightarrow \begin{cases} m > 3 \\ \text{یا} \\ m < -6 \end{cases}$$

$$2) -\frac{b}{a} < 0 \Rightarrow \frac{2m}{m-6} < 0 \Rightarrow 0 < m < 6$$

$$3) \frac{c}{a} > 0 \Rightarrow \frac{-3}{m-6} > 0 \Rightarrow m-6 < 0 \Rightarrow m < 6$$

اشتراک جواب‌ها: $3 < m < 6$

.9

شرط آنکه معادله درجه دومی، ۲ ریشه حقیقی مثبت داشته باشد این است که $\Delta > 0$, $S = \frac{-b}{a} > 0$ و $P = \frac{c}{a} > 0$ باشند.

$$x^2 + (m-2)x + m + 1 = 0$$

$$S = \frac{-b}{a} = \frac{-(m-2)}{1} > 0 \Rightarrow m-2 < 0 \Rightarrow m < 2$$

$$P = \frac{c}{a} = \frac{m+1}{1} > 0 \Rightarrow m > -1$$

از اشتراک دو شرط بالا $-1 < m < 2$ به دست می‌آید و گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ حذف می‌شوند؛ پس اصلاً نیازی به بررسی $\Delta > 0$ نیست ولی ما شرط $\Delta > 0$ را هم بررسی می‌کنیم:

$$\Delta > 0 \Rightarrow (m-2)^2 - 4(m+1) > 0 \Rightarrow m^2 - 4m + 4 - 4m - 4 > 0$$

$$\Rightarrow m^2 - 8m > 0 \Rightarrow \begin{cases} m > 8 \\ \text{یا} \\ m < 0 \end{cases}$$

از اشتراک $-1 < m < 2$ با شرط بالا به این نتیجه می‌رسیم: $-1 < m < 0$

10.

گام اول

شرط اینکه معادله درجه دو دارای ۲ ریشه مثبت باشد، این است که:

$$۱) \Delta > ۰ \quad ۲) S > ۰ \quad ۳) P > ۰$$

گام دوم

$$\Delta > ۰ \Rightarrow ۴(a-۲)^۲ - ۴(۱)(۱۴-a) > ۰$$

$$\xrightarrow{\div ۴} (a-۲)^۲ - (۱۴-a) > ۰ \Rightarrow a^۲ - ۴a + ۴ - ۱۴ + a > ۰ \Rightarrow a^۲ - ۳a - ۱۰ > ۰$$

$$\Rightarrow (a-۵)(a+۲) > ۰ \Rightarrow a < -۲ \text{ یا } a > ۵ \quad (۱)$$

$$S > ۰ \Rightarrow ۲(a-۲) > ۰ \Rightarrow a-۲ > ۰ \Rightarrow a > ۲ \quad (۲)$$

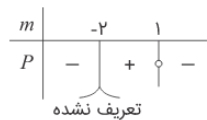
$$P > ۰ \Rightarrow ۱۴-a > ۰ \Rightarrow a < ۱۴ \quad (۳)$$

$$(۱) \cap (۲) \cap (۳) : ۵ < a < ۱۴$$

11.

این منحنی باید دو ریشه مختلف علامت داشته باشد؛ در نتیجه کافی است حاصل ضرب دو ریشه منفی باشد.

$$P = \frac{c}{a} = \frac{۱-m}{m+۲} < ۰$$

$$\Rightarrow m > ۱ \text{ یا } m < -۲$$

دقت کنید که اگر $\frac{c}{a} < ۰$ باشد، $\Delta > ۰$ می‌شود.

12

گام اول

الف) نمودار تابع محور x ها را در دو نقطه قطع می‌کند. معادله $f(x) = 0$ دارای دو ریشه بوده و $\Delta > 0$ است.
 ب) هر دو ریشه معادله منفی است، بنابراین حاصل جمع ریشه‌ها منفی و حاصل ضرب ریشه‌ها مثبت در نظر گرفته می‌شود.
 ج) مجموعه مقادیر قابل قبول برای a ، اشتراک بین سه مجموعه جواب به دست آمده است.

گام دوم

$$f(x) = ax^2 + (a+3)x - 1$$

$$1) \Delta > 0 \Rightarrow (a+3)^2 - 4(a)(-1) > 0 \Rightarrow (a+3)^2 + 4a > 0$$

$$\Rightarrow a^2 + 6a + 9 + 4a > 0 \Rightarrow a^2 + 10a + 9 > 0$$

$$\Rightarrow (a+9)(a+1) > 0 \Rightarrow a < -9 \text{ یا } a > -1 \quad (I)$$

$$2) S = x_1 + x_2 = -\frac{a+3}{a} < 0$$

$$\Rightarrow \frac{a+3}{a} > 0 \Rightarrow a < -3 \text{ یا } a > 0 \quad (II)$$

$$3) P = x_1 \cdot x_2 = -\frac{1}{a} > 0 \Rightarrow \frac{1}{a} < 0 \Rightarrow a < 0 \quad (III)$$

مجموعه مقادیر قابل قبول برای a عبارت است از:

$$(I) \cap (II) \cap (III) : a < -9$$

13

برای اینکه معادله درجه دوم دارای دو ریشه مثبت باشد باید $\Delta > 0$ ، $p > 0$ و $s > 0$ باشد، بنابراین داریم:

$$1) \Delta > 0 \Rightarrow m^2 - 4 \times 2 \times (m+6) = m^2 - 8m - 48 > 0$$

$$\Rightarrow \underbrace{(m-12)(m+4)}_p > 0$$

x	$-\infty$	-4	12	$+\infty$
p(x)	+	-	-	+

$$\Rightarrow m < -4 \text{ یا } m > 12$$

$$2) p > 0 \Rightarrow p = -\frac{b}{a} = \frac{-m}{2} > 0 \Rightarrow m < 0$$

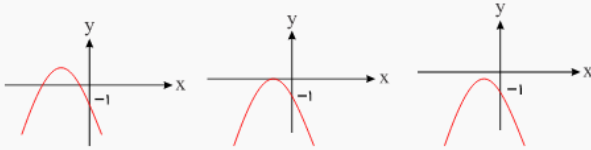
$$3) s > 0 \Rightarrow s = \frac{c}{a} = \frac{m+6}{2} > 0 \Rightarrow m > -6$$

حال از حدود m در (1)، (2) و (3) اشتراک می‌گیریم، در نتیجه داریم:

$$m \in (-6, -4)$$

14.

در سه حالت زیر نمودار سهمی داده شده در ناحیه اول نمی‌گذرد:

$$x^2 < 0 \Rightarrow a - 3 < 0 \Rightarrow a < 3 \quad (1)$$

اگر دو ریشه داشته باشد (شکل ۱) باید هر دو منفی باشد که داریم:

$$\Delta = a^2 + 4a - 12 > 0 \Rightarrow (a - 2)(a + 6) > 0 \Rightarrow a > 2 \text{ یا } a < -6 \quad (2)$$

$$P = \alpha\beta > 0 \Rightarrow P = \frac{-1}{a - 3} > 0 \Rightarrow a - 3 < 0 \Rightarrow a < 3 \quad (1)$$

$$S = \alpha + \beta < 0 \Rightarrow S = \frac{-a}{a - 3} < 0 \Rightarrow a > 3 \text{ یا } a < 0 \quad (3)$$

که اشتراک (۱) و (۲) و (۳) برابر $a < -6$ می‌شود.

حال اگر سهمی ریشه مضاعف داشته باشد (شکل ۲) یا ریشه حقیقی نداشته باشد (شکل ۳)، داریم:

$$\Delta = (a - 2)(a + 6) \leq 0 \Rightarrow -6 \leq a \leq 2 \quad (4)$$

که اشتراک (۱) و (۴) برابر $-6 \leq a \leq 2$ است و اجتماع دو بازه جواب برابر $a \leq 2$ می‌باشد.

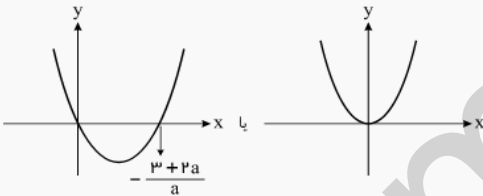
15.

سهمی $y = ax^2 + (3 + 2a)x$ مبدأ گذر است، زیرا:

$$y = 0 \Rightarrow ax^2 + (3 + 2a)x = 0 \Rightarrow x(ax + 3 + 2a) = 0 \Rightarrow x = 0, ax + 3 + 2a = 0 \Rightarrow x = -\frac{3 + 2a}{a}$$

برای آن که سهمی از ناحیه سوم عبور نکند، باید رو به بالا بوده و ریشه معادله $y = 0$ یعنی

$$x = -\frac{3 + 2a}{a} \text{ بزرگ‌تر یا مساوی صفر باشد.}$$

$$\text{سهمی رو به بالا} \Rightarrow a > 0 \Rightarrow -\frac{3 + 2a}{a} \geq 0 \Rightarrow \frac{3 + 2a}{a} \leq 0 \xrightarrow{a > 0} 3 + 2a \leq 0 \Rightarrow 2a \leq -3 \Rightarrow a \leq -\frac{3}{2}$$

چون اشتراک $a > 0$ و $a \leq -\frac{3}{2}$ سهمی است، پس هیچ مقداری برای a وجود ندارد.

16.

چون نمودار تابع درجه دوم، بر نیمساز ناحیه چهارم دستگاه مختصات

$(y = -x; x > 0)$ مماس است، پس معادله تلاقی آن‌ها دارای ریشه مضاعف است:

$$\begin{cases} y = -3x^2 + (2m - 1)x + m - 6 \\ y = -x \end{cases}$$

$$\Rightarrow -3x^2 + (2m - 1)x + m - 6 = -x$$

$$\Rightarrow -3x^2 + 2mx + m - 6 = 0 \xrightarrow{\Delta = 0} (2m)^2 - 4(-3)(m - 6) = 0$$

$$\Rightarrow 4(m^2 + 2m - 18) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = -6 \\ m = 3 \end{cases}$$

با توجه به این که محل تماس در ناحیه چهارم دستگاه مختصات قرار دارد، پس

ریشه مضاعف معادله $-3x^2 + 2mx + m - 6 = 0$ باید مثبت باشد:

$$x = -\frac{b}{2a} = -\frac{2m}{2(-3)} > 0 \Rightarrow \frac{m}{3} > 0 \Rightarrow m > 0$$

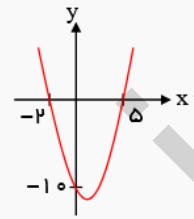
پس $m = 3$ قابل قبول است.

17

کافی است تابع درجه ی دوم را رسم کنیم در این تابع چون ضریب x^2 مثبت است تابع دارای Min است حال محل برخورد تابع با محورهای مختصات را به دست می آوریم.

$$y = 0 \rightarrow x^2 - 3x - 10 = 0 \rightarrow (x - 5)(x + 2) = 0 \rightarrow x = -2, x = 5$$

$$x = 0 \rightarrow y = -10$$

واضح است اگر نمودار تابع f را حداقل دو واحد به طرف x های مثبت انتقال دهیم طول نقاط برخورد نمودار تابع f با محور x ها غیر منفی می باشد.

18

اگر α و β ریشه های حقیقی معادله درجه دوم داده شده باشند طبق فرض داریم:

$$\alpha + \beta = \frac{1}{\alpha\beta} \rightarrow \frac{-b}{a} = \frac{1}{\frac{c}{a}} \rightarrow \frac{-b}{a} = \frac{a}{c} \rightarrow a^2 = -bc \rightarrow a^2 + bc = 0 \rightarrow 9 + (2m - 1)(2 - m) = 0$$

$$\rightarrow 9 + 4m - 2m^2 - 2 + m = 0 \rightarrow 2m^2 - 5m - 7 = 0 \xrightarrow{a+c=b} m = -1, m = -\frac{c}{a} = \frac{7}{2}$$

$$m = -1 \xrightarrow{\text{معادله}} 3x^2 - 3x + 3 = 0 \rightarrow \Delta = 9 - 36 < 0 \text{ ریشه حقیقی ندارد.}$$

$$m = \frac{7}{2} \xrightarrow{\text{معادله}} 3x^2 + 6x - \frac{3}{2} = 0 \rightarrow \Delta = 36 + 18 > 0 \text{ قابل قبول}$$

19

اگر α و β ریشه های معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ باشند، آنگاه:

$$\alpha + \beta = -\frac{b}{a}, \alpha \cdot \beta = \frac{c}{a}$$

با فرض این که x' و x'' ریشه های معادله باشند، رابطه $\frac{x''}{2} + 5 = \frac{x'}{2}$ بین آنها برقرار است.

$$x^2 - 8x + m = 0 \Rightarrow \begin{cases} S = x' + x'' = 8 \Rightarrow \frac{3x''}{2} + 5 = 8 \Rightarrow \frac{3x''}{2} = 3 \Rightarrow x'' = 2 \Rightarrow x' = \frac{2}{2} + 5 = 6 \\ P = x'x'' = m \Rightarrow 6 \times 2 = m \Rightarrow m = 12 \end{cases}$$

20

اگر x' و x'' ریشه های معادله باشند، داریم:

$$x' + x'' = -\frac{b}{a} = \frac{m+3}{m}, x'x'' = \frac{c}{a} = \frac{5}{m}$$

$$\text{فرض مسأله: } x'^2 + x''^2 = 6 \Rightarrow (x' + x'')^2 - 2x'x'' = 6 \Rightarrow \left(\frac{m+3}{m}\right)^2 - \frac{10}{m} - 6 = 0$$

$$\Rightarrow \frac{m^2 + 6m + 9}{m^2} - \frac{10}{m} - 6 = 0 \xrightarrow{\times m^2} m^2 + 6m + 9 - 10m - 6m^2 = 0$$

$$\Rightarrow 5m^2 + 4m - 9 = 0 \xrightarrow{a+b+c=0} \begin{cases} m = 1 \xrightarrow{\text{معادله}} x^2 - 4x + 5 = 0 : \Delta = 16 - 20 < 0 \text{ غ ق} \\ m = -\frac{9}{5} \rightarrow \Delta > 0 \text{ است و نیازی به چک کردن گزینه ها نیست} \end{cases}$$

21

اگر α و β ریشه‌های معادله $3x^2 - ax + 4 = 0$ باشند، داریم:

$$\alpha = 3\beta, \alpha\beta = \frac{4}{3} \Rightarrow 3\beta^2 = \frac{4}{3} \Rightarrow \beta^2 = \frac{4}{9} \Rightarrow \beta = \pm \frac{2}{3}$$

ریشه معادله در معادله صدق می‌کند، پس:

$$\beta = \frac{2}{3} \Rightarrow 3x^2 - ax + 4 = 0 \Rightarrow 3 \times \frac{4}{9} - \frac{2a}{3} + 4 = 0 \Rightarrow \frac{4}{3} - \frac{2a}{3} + 4 = 0 \xrightarrow{\times 3}$$

$$4 - 2a + 12 = 0 \Rightarrow 16 = 2a \Rightarrow a = 8$$

$$\beta = -\frac{2}{3} \Rightarrow 3x^2 - ax + 4 = 0 \Rightarrow 3 \times \frac{4}{9} + \frac{2a}{3} + 4 = 0 \Rightarrow \frac{4}{3} + \frac{2a}{3} + 4 = 0 \xrightarrow{\times 3} 4 + 2a + 12 = 0 \Rightarrow a = -8$$

$$\text{اختلاف مقادیر} = 8 - (-8) = 16$$

روش دوم:

نکته: در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ اگر یکی از ریشه‌ها k برابر ریشه دیگر باشد، داریم:

$$\frac{b^2}{ac} = \frac{(k+1)^2}{k}$$

طبق نکته فوق $k = 3$ است و داریم:

$$3x^2 - ax + 4 = 0, k = 3 \Rightarrow \frac{(-a)^2}{3 \times 4} = \frac{(3+1)^2}{3} \Rightarrow \frac{a^2}{12} = \frac{16}{3} \Rightarrow a^2 = \frac{12 \times 16}{3} = 64 \Rightarrow a = \pm 8$$

22

اگر ریشه‌های معادله $2x^2 - x - 2 = 0$ را α و β در نظر بگیریم در این صورت ریشه‌های معادله $\lambda x^2 - mx - \lambda = 0$ برابر α^3 و β^3 هستند.

$$S = \alpha + \beta = -\frac{b}{a} = \frac{1}{2}, \quad P = \alpha\beta = \frac{c}{a} = -1$$

$$\text{داریم: } \alpha^3 + \beta^3 = (\alpha + \beta)^3 - 3\alpha\beta(\alpha + \beta) = \frac{1}{8} + \frac{3}{2} = \frac{13}{8}$$

$$\alpha^3 \cdot \beta^3 = (\alpha \cdot \beta)^3 = (-1)^3 = -1$$

$$\text{معادله درجه‌ی دوم: } x^2 - Sx + P = 0 \rightarrow x^2 - \frac{13}{8}x - 1 = 0 \rightarrow \lambda x^2 - 13x - \lambda = 0$$

$$\frac{\lambda x^2 - mx - \lambda = 0}{\lambda x^2 - 13x - \lambda = 0} \rightarrow m = 13$$

23

اگر α و β ریشه‌های معادله $ax^2 + bx + c = 0$ باشند، داریم:

$$S = \alpha + \beta = -\frac{b}{a}, \quad P = \alpha \cdot \beta = \frac{c}{a}$$

با مرتب کردن معادله داده شده به معادله $3x^2 - 3x - 1 = 0$ می‌رسیم. بنابراین:

$$S = \alpha + \beta = \frac{3}{2}, \quad P = \alpha \cdot \beta = -\frac{1}{2}$$

هم چنین اگر S و P به ترتیب حاصل جمع و حاصل ضرب ریشه‌ها باشند، معادله مورد نظر را می‌توان به صورت $x^2 - Sx + P = 0$ نوشت.

ریشه‌های معادله $\alpha^3\beta + \alpha\beta^3 + \lambda x^2 + kx - 1 = 0$ هستند، داریم:

$$S' = \alpha^3\beta + \alpha\beta^3 = \alpha\beta(\alpha + \beta) = P \cdot S = \frac{3}{2} \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) = -\frac{3}{4}$$

$$P' = \alpha^3\beta \times \alpha\beta^3 = \alpha^3\beta^3 = (\alpha\beta)^3 = P^3 = \left(-\frac{1}{2}\right)^3 = -\frac{1}{8}$$

بنابراین معادله متناظر به صورت $x^2 + \frac{3}{4}x - \frac{1}{8} = 0$ می‌باشد. با ضرب طرفین معادله در عدد ۸، این معادله به صورت $8x^2 + 6x - 1 = 0$

درمی‌آید و لذا $k = 6$ است.

.24

می‌دانیم برای نوشتن معادله درجه دومی که ریشه‌هایش عکس ریشه‌های معادله درجه دوم داده شده‌ای باشد باید جای a و c را عوض کنیم و برای نوشتن معادله درجه دومی که ریشه‌هایش k واحد کمتر از ریشه‌های معادله درجه دوم داده شده‌ای باشد، باید x را به $x+k$ تبدیل کنیم.

$$2x^2 - 3x - 1 = 0 \xrightarrow[\text{جای } a, c \text{ عوض}]{\text{مکسوس}} -x^2 - 3x + 2 = 0 \xrightarrow[\text{یک واحد کمتر}]{x \rightarrow x+1} -(x+1)^2 - 3(x+1) + 2 = 0$$

$$\Rightarrow -x^2 - 2x - 1 - 3x - 3 + 2 = 0 \Rightarrow x^2 + 5x + 2 = 0$$

.25

$$x^y - x - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 + x_2 = 1 \\ x_1 x_2 = -4 \end{cases}$$

ریشه‌های معادله جدید را α و β می‌نامیم و P و S جدید می‌سازیم:

$$S_{new} = \alpha + \beta = (x_1^y + \frac{1}{x_1}) + (x_2^y + \frac{1}{x_2})$$

$$= (\omega x_1 + 4 - \frac{x_2}{4}) + (\omega x_2 + 4 - \frac{x_1}{4}) = 8 + (\omega - \frac{1}{4}) \times 1 = 13 - \frac{1}{4} = \frac{51}{4}$$

$$P_{new} = (x_1 x_2)^y + x_1^y + x_2^y + \frac{1}{x_1 x_2} = (-4)^y + (1)^y - 2(-4) + \frac{1}{-4}$$

$$= -64 + 1 + 8 - \frac{1}{4} = -55 - \frac{1}{4} = \frac{-221}{4}$$

با P و S به دست آمده معادله جدید را می‌سازیم:

$$x^y - Sx + P = 0 \Rightarrow x^y - \frac{51}{4}x - \frac{221}{4} = 0 \Rightarrow 4x^y = 51x + 221$$

.26

طبق فرض داریم:

$$\alpha^r \beta + \alpha \beta^r = \alpha^r \beta \cdot \alpha \beta^r \xrightarrow{\div \alpha \beta} \alpha + \beta = \alpha^r \beta^r$$

$$\Rightarrow S = P^r \Rightarrow \frac{-b}{a} = (\frac{c}{a})^r$$

$$\frac{-(-8)}{a} = (\frac{4}{a})^r \Rightarrow \frac{8}{a} = \frac{16}{a^r} \Rightarrow a = 2$$

مقدار مورد نظر: $\log^r \sqrt{r} = 2$

.27

رأس سهمی $y = -ax^2 + ax + 2$ را می‌یابیم:

$$x_{\text{رأس}} = -\frac{a}{2(-a)} = \frac{1}{2} \Rightarrow y = -\frac{a}{4} + \frac{a}{2} + 2 = \frac{a}{4} + 2$$

رأس $(\frac{1}{2}, \frac{a}{4} + 2)$

نقطه فوق بر روی سهمی $y = 2bx^2 - bx - 1$ قرار دارد.

$$\frac{a}{4} + 2 = 2b \times \frac{1}{4} - \frac{b}{2} - 1 \Rightarrow \frac{a}{4} + 2 = -1 \Rightarrow \frac{a}{4} = -3 \Rightarrow a = -12$$

حال رأس سهمی $y = 2bx^2 - bx - 1$ را می‌یابیم:

$$x_{\text{رأس}} = -\frac{-b}{2 \times 2b} = \frac{1}{4} \Rightarrow y = 2b \times \frac{1}{16} - \frac{b}{4} - 1 = \frac{b}{8} - \frac{b}{4} - 1 \Rightarrow y = -\frac{b}{8} - 1 \Rightarrow \text{رأس } (\frac{1}{4}, -\frac{b}{8} - 1)$$

نقطه فوق بر روی سهمی $y = -ax^2 + ax + 2$ قرار دارد.

$$-\frac{b}{8} - 1 = -\frac{9}{16} + \frac{9}{4} + 2 = \frac{39}{16} + 2 \xrightarrow{a=-12} -\frac{b}{8} - 1 = \frac{-36}{16} + 2 \Rightarrow -\frac{b}{8} - 1 = -\frac{9}{4} + 2 \Rightarrow -\frac{b}{8} = 3 - \frac{9}{4} = \frac{3}{4}$$

$$\Rightarrow b = -6 \Rightarrow b - a = -6 - (-12) = 6$$

28

$$\begin{aligned} \text{رأس سهمی : } x &= -\frac{b}{2a} = \frac{4}{2k} = \frac{2}{k} \Rightarrow y = k \times \frac{4}{k^2} - 4 \times \frac{2}{k} - 6 = \frac{4}{k} - \frac{8}{k} - 6 \\ &= \frac{-4 - 6k}{k} = \frac{-2(2 + 3k)}{k} \end{aligned}$$

$$y = -4x - 4 \Rightarrow \frac{-2(2 + 3k)}{k} = -4\left(\frac{2}{k}\right) - 4 \Rightarrow \frac{2 + 3k}{k} = \frac{4}{k} + 2 \xrightarrow{k \neq 0} 2 + 3k = 4 + 2k \Rightarrow k = 2$$

$$y_s = \frac{-4 - 12}{2} = -8$$

29

$$3x^2 + (2m - 1)x + m + \frac{4}{3} = -x \xrightarrow{\text{مماس هستند}} 3x^2 + 2mx + m + \frac{4}{3} = 0$$

حتماً معادله فوق باید ریشه مضاعف داشته باشد، پس $\Delta = 0$ خواهد بود و داریم:

$$\Delta = 0 \Rightarrow (2m)^2 - 4(3)\left(m + \frac{4}{3}\right) = 0 \Rightarrow 4m^2 - 4(3)\left(m + \frac{4}{3}\right) = 0$$

$$\xrightarrow{\div 4} m^2 - 3\left(m + \frac{4}{3}\right) = 0 \Rightarrow m^2 - 3m - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = -1 \times \\ m = 4 \checkmark \end{cases}$$

به ازای $m = -1$ ، محل برخورد دو تابع در ناحیه دوم قرار نخواهد گرفت و $m = 4$ قابل قبول است.

$$y = 3x^2 + 7x + \frac{16}{3} \Rightarrow x \text{ رأس سهمی} = \frac{-b}{2a} = \frac{-7}{6}$$

30

معادله را به صورت $mx^2 + 3x + m^2 - 2 = 0$ مرتب می‌کنیم.

$$x' = \frac{1}{x''} \Rightarrow x'x'' = 1 \Rightarrow \frac{c}{a} = 1 \Rightarrow \frac{m^2 - 2}{m} = 1 \Rightarrow m^2 - 2 = m \Rightarrow m^2 - m - 2 = 0$$

$$\Rightarrow (m - 2)(m + 1) = 0 \Rightarrow m = 2, m = -1$$

$$m = 2 \xrightarrow{\text{معادله}} 2x^2 + 3x + 2 = 0 \Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 9 - 16 = -7 < 0 \text{ غیر قابل قبول}$$

$$m = -1 \xrightarrow{\text{معادله}} -x^2 + 3x - 1 = 0 \Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 9 - 4 = 5 > 0 \text{ قابل قبول}$$

31

اگر α و β ریشه‌های معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ باشند، آنگاه:

$$\alpha \cdot \beta = \frac{c}{a}, \quad \alpha + \beta = -\frac{b}{a}$$

می‌توانیم معادله داده شده را حل کنیم و ریشه‌های آن را به سادگی به دست آوریم:

$$\Delta x^2 + 3x = 2 \Rightarrow \Delta x^2 + 3x - 2 = 0 \Rightarrow a + c = b \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \alpha = -1 \\ x_2 = \beta = \frac{-c}{a} = \frac{2}{\Delta} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{1}{\alpha^2} = 1 \\ \frac{1}{\beta^2} = \frac{25}{4} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} S = \frac{1}{\alpha^2} + \frac{1}{\beta^2} = 1 + \frac{25}{4} = \frac{29}{4} \\ P = \frac{1}{\alpha^2} \times \frac{1}{\beta^2} = \frac{25}{4} \end{cases} \Rightarrow x^2 - Sx + P = 0$$

$$x^2 - \frac{29}{4}x + \frac{25}{4} = 0 \xrightarrow{\times 4} 4x^2 - 29x + 25 = 0 \Rightarrow k = 29$$

.32

روش اول: ریشه‌های معادله‌ی جدید از معکوس ریشه‌های معادله‌ی قبلی یک واحد بیشتر است.

$$2x^2 - 3x - 4 = 0 \xrightarrow{\text{ریشه ها معکوس شده}} -4x^2 - 3x + 2 = 0 \xrightarrow{\text{یک واحد به ریشه ها اضافه شده}} -4(x-1)^2 - 3(x-1) + 2 = 0$$

$$-4x^2 + 8x - 4 - 3x + 3 + 2 = 0 \Rightarrow -4x^2 + 5x + 1 = 0 \Rightarrow 4x^2 - 5x - 1 = 0$$

روش دوم:

ریشه‌های معادله‌ی قدیم را α و β و ریشه‌های معادله‌ی جدید را α' و β' می‌نامیم:

$$\alpha + \beta = \frac{3}{2}, \alpha\beta = -4, \alpha' = \frac{1}{\alpha} + 1, \beta' = \frac{1}{\beta} + 1$$

$$S' = \alpha' + \beta' = \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} + 2 = \frac{\alpha + \beta}{\alpha\beta} + 2 = \frac{5}{4}$$

$$P' = \alpha'\beta' = \frac{1}{\alpha\beta} + \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} + 1 = -\frac{1}{4}$$

$$x^2 - S'x + P' = 0 \Rightarrow x^2 - \frac{5}{4}x - \frac{1}{4} = 0 \Rightarrow 4x^2 - 5x - 1 = 0$$

.33

از روی $\alpha + \beta = 1$ و $\alpha\beta = -2$ دو تا از ریشه‌ها یعنی α و β به دست می‌آیند.

$$x^2 - sx + p = 0 \Rightarrow x^2 - x - 2 = 0 \Rightarrow (x-2)(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ x = -1 \end{cases}$$

$x = -1$ را در معادله $4x^2 + kx^2 - 9x - 2 = 0$ قرار می‌دهیم.

$$4(-1)^2 + k - 9(-1) - 2 = 0 \Rightarrow -4 + k + 9 - 2 = 0 \Rightarrow k = -3$$

.34

معادله استاندارد به صورت $a'x^2 + b'x + c' = 0$ است:

$$x^2 + 6x + a = 0 \Rightarrow \begin{cases} S = \frac{-b'}{a'} = -6 \\ P = \frac{c'}{a'} = a \end{cases}$$

$$|\alpha - \beta| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a'|} \xrightarrow{\alpha < \beta < 0} \alpha - \beta = \frac{\sqrt{\Delta}}{-a'} \xrightarrow{a'=1} \alpha - \beta = -\sqrt{\Delta}$$

$$\Rightarrow \alpha - \beta = -\sqrt{36 - 4a}$$

$$3\alpha^2 + 2\beta^2 = \frac{5}{1}(\alpha^2 + \beta^2) + \frac{1}{1}(\alpha^2 - \beta^2) = 12\sqrt{2} + 18$$

$$\Rightarrow \frac{5}{1}(\underbrace{\alpha^2 + \beta^2 + 2\alpha\beta - 2\alpha\beta}_{(\alpha+\beta)^2}) + \frac{1}{1}((\alpha - \beta)(\alpha + \beta)) = 12\sqrt{2} + 18$$

$$\Rightarrow \frac{5}{1}(S^2 - 2P) - \frac{1}{1}(S\sqrt{\Delta}) = 12\sqrt{2} + 18$$

$$\Rightarrow \frac{5}{1}(36 - 2a) - \frac{1}{1}(-6)(\sqrt{36 - 4a}) = 12\sqrt{2} + 18$$

$$\Rightarrow 90 - 5a + 3\sqrt{36 - 4a} - 6a = 12\sqrt{2} + 18$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 90 - 5a = 18 \Rightarrow a = 1 \\ 3\sqrt{36 - 4a} = 12\sqrt{2} \Rightarrow 36 - 4a = 32 \Rightarrow a = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 90 - 5a = 18 \Rightarrow a = 1 \\ 3\sqrt{36 - 4a} = 12\sqrt{2} \Rightarrow 36 - 4a = 32 \Rightarrow a = 1 \end{cases}$$

.35

$$x^y + x - 5 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 + x_2 = -1 \\ x_1 x_2 = -5 \end{cases}$$

ابتدا معادله‌ای می‌سازیم که ریشه‌های آن $x_1 + 1$ و $x_2 + 1$ باشد برای این منظور کافی است از x ها یک واحد کم کنیم:

$$(x-1)^y + (x-1) - 5 = 0 \Rightarrow x^y - x - 5 = 0$$

اگر ریشه‌ها α و β باشد:

$$(\alpha + \beta) = 1, \quad \alpha\beta = -5$$

حال معادله‌ای می‌سازیم که ریشه‌های آن $\frac{1}{\alpha^3}$ و $\frac{1}{\beta^3}$ باشد:

$$S_{New} = \frac{1}{\alpha^3} + \frac{1}{\beta^3} = \frac{\alpha^3 + \beta^3}{(\alpha\beta)^3} = \frac{(1)^3 - 3(1)(-5)}{-125} = -\frac{16}{125}$$

$$P_{New} = \frac{1}{\alpha^3} \times \frac{1}{\beta^3} = \frac{1}{(\alpha\beta)^3} = -\frac{1}{125}$$

$$\Rightarrow x^y - \left(-\frac{16}{125}\right)x - \frac{1}{125} \Rightarrow 125x^y + 16x - 1 = 0$$

.36

$$S = \frac{-(-(a^y + b^y - 12))}{1} \Rightarrow a + b = a^y + b^y - 12$$

$$a + b = (a + b)^y - 2ab - 12(I)$$

$$P = \frac{a + b - 1}{1} \Rightarrow ab = (a + b) - 1$$

$$\xrightarrow{\text{جایگذاری در رابطه (I)}} a + b = (a + b)^y - 2(a + b) + 2 - 12$$

$$\Rightarrow (a + b)^y - 3(a + b) - 10 = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a + b = \frac{3 + \sqrt{49}}{2} \Rightarrow a + b = 5 & \checkmark \text{ قابل قبول} \\ a + b = \frac{3 - \sqrt{49}}{2} \Rightarrow a + b = -2 \end{cases}$$

.37

گام اول

اگر α و β ریشه‌های معادله باشند، باید رابطه $\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} = 2$ برقرار باشد.

گام دوم

$$A = \sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} \Rightarrow A^2 = \alpha + \beta + 2\sqrt{\alpha\beta} = S + 2\sqrt{P}$$

$$\Rightarrow A = \sqrt{S + 2\sqrt{P}}, \quad S = \frac{m+1}{2}, \quad P = \frac{1}{16}$$

$$A = \sqrt{\frac{m+1}{2} + 2\left(\frac{1}{4}\right)} = 2 \Rightarrow \sqrt{\frac{m+1}{2} + \frac{1}{2}} = 2$$

$$\xrightarrow{\text{به توان ۲}} \frac{m+1}{2} + \frac{1}{2} = 4 \Rightarrow \frac{m+1}{2} = \frac{7}{2} \Rightarrow m+1 = 7 \Rightarrow m = 6$$

38

با فرض $x^2 - 2x = t$ داریم:

$$t^2 - t - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} t = -1 \Rightarrow x^2 - 2x = -1 \Rightarrow x^2 - 2x + 1 = 0 \xrightarrow{\Delta=0} x = 1 \\ t = 2 \Rightarrow x^2 - 2x = 2 \Rightarrow x^2 - 2x - 2 = 0 \Rightarrow x = 1 \pm \sqrt{3} \end{cases}$$

پس معادله سه ریشه حقیقی دارد.

39

$$\left| -\frac{b}{a} - \left(-\frac{c}{a}\right) \right| = 2 \Rightarrow \left| -\frac{b}{a} + \frac{c}{a} \right| = 2 \Rightarrow |c - b| = 2a \Rightarrow \begin{cases} c - b = 2a \\ \text{یا} \\ c - b = -2a \Rightarrow b - c = 2a \end{cases}$$

ابتدا حالتی که $c - b = 2a$ باشد را بررسی می‌کنیم، حالت دوم نیز مشابه است.

چون a یک رقم طبیعی است پس $2a$ زوج و مثبت است. حالت‌های زیر رخ می‌دهد:

(۱) اگر $c - b = 2$ باشد، آن‌گاه برای c مقادیر $\{3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$ وجود دارد. (حالت ۷)

(۲) اگر $c - b = 4$ باشد، آن‌گاه برای c مقادیر $\{5, 6, 7, 8, 9\}$ وجود دارد. (حالت ۵)

(۳) اگر $c - b = 6$ باشد، آن‌گاه برای c مقادیر $\{7, 8, 9\}$ وجود دارد. (حالت ۳)

(۴) اگر $c - b = 8$ باشد، آن‌گاه برای c مقادیر $\{9\}$ وجود دارد. (حالت ۱)

بنابراین کل حالت‌ها برابر است با:

$$2(1 + 3 + 5 + 7) = 2 \times 16 = 32$$

تذکر: باتوجه به اینکه به ازای $a, b, c \in \{1, 2, \dots, 9\}$ دلته همواره مثبت است، بنابراین کل حالات به دست آمده قابل قبول می‌باشد.

40

$$x^2 + 6x + m = x^2 + 2x - 3m \Rightarrow 4x = -4m \Rightarrow x = -m$$

$$x^2 + 2x - 3m = 0 \Rightarrow x^2 + 2x + 3x = 0 \Rightarrow x = 0, x = -5 \Rightarrow m = 5$$

$$x^2 + 2x - 15 = 0 \Rightarrow (x + 5)(x - 3) = 0 \Rightarrow x = 3, -5 \Rightarrow 3 - (-1) = 4$$

$$x^2 + 6x + 5 = 0 \Rightarrow (x + 5)(x + 1) = 0 \Rightarrow x = -1, -5$$

41

گام اول

برای حل ساده‌تر معادله، با تغییر متغیر $x^2 + x = t$ ، معادله داده شده را به یک معادله درجه دوم تبدیل می‌کنیم.

گام دوم

$$(x^2 + x)^2 - 18(x^2 + x) + 72 = 0 \xrightarrow{x^2 + x = t} t^2 - 18t + 72 = 0 \\ \Rightarrow (t - 12)(t - 6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} t - 12 = 0 \Rightarrow t = 12 \\ t - 6 = 0 \Rightarrow t = 6 \end{cases}$$

حال مقادیر x را محاسبه می‌کنیم:

$$t = 12 \Rightarrow x^2 + x = 12 \Rightarrow x^2 + x - 12 = 0 \Rightarrow (x + 4)(x - 3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = -4 \\ x_2 = 3 \end{cases} \\ t = 6 \Rightarrow x^2 + x = 6 \Rightarrow x^2 + x - 6 = 0 \Rightarrow (x + 3)(x - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_3 = -3 \\ x_4 = 2 \end{cases}$$

مجموع ریشه‌های حقیقی معادله اولیه برابر است با:

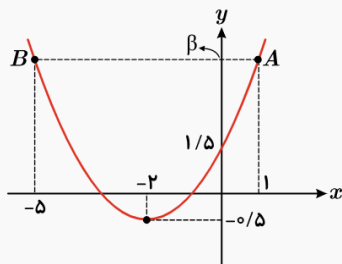
$$x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = -4 + 3 - 3 + 2 = -2$$

.42

پول علی و اکرم را به ترتیب x و y در نظر می‌گیریم:

$$\begin{aligned} x + y = 100 &\Rightarrow x = 100 - y \\ (x - 10)(y + 10) = 475 &\xrightarrow{x=100-y} (100 - y - 10)(y + 10) = 475 \\ \Rightarrow y^2 - 10y - 475 = 0 &\Rightarrow (y - 18.5)(y + 25) = 0 \Rightarrow \begin{cases} y = 18.5 \\ y = -25 \end{cases} \end{aligned}$$

.43

$$\begin{aligned} \text{طول رأس } x = \frac{-5 + 1}{2} = -2 &\rightarrow f(x) = a(x + 2)^2 - \frac{1}{2} \\ (0, \frac{3}{2}) \in f(x) &\frac{3}{2} = a(0 + 2)^2 - \frac{1}{2} \rightarrow a = \frac{1}{2} \\ (1, \beta) \in f(x) &\rightarrow \beta = \frac{1}{2}(1 + 2)^2 - \frac{1}{2} \rightarrow \beta = 4 \end{aligned}$$

.44

$$\alpha + \beta = \frac{-(-12)}{3} = 4 \Rightarrow \beta = 4 - \alpha \quad (1)$$

$$2\alpha^2 + \beta^2 - 4a = 7 \xrightarrow{(1)} 2\alpha^2 + (4 - \alpha)^2 - 4a = 7 \Rightarrow 3\alpha^2 - 12\alpha + 9 = 0 \Rightarrow \begin{cases} \alpha = 1 \\ \alpha = 3 \end{cases} \rightarrow a = -9$$

$$\frac{a}{\alpha_{max}} = \frac{-9}{3} = -3$$

.45

$$\frac{1}{x^2} + \frac{1}{(2-x)^2} = \frac{40}{9} \Rightarrow \frac{2x^2 - 4x + 4}{x^2(2-x)^2} = \frac{40}{9} \Rightarrow 40x^2(x-2)^2 - 18x(x-2) - 36 = 0 \xrightarrow{x(x-2)=t}$$

$$40t^2 - 18t - 36 = 0 \Rightarrow t = \frac{18 \pm \sqrt{18^2 + 36 \times 160}}{80} \Rightarrow$$

$$\begin{cases} t = x(x-1) = \frac{6}{5} \Rightarrow x^2 - x - \frac{6}{5} = 0 \Rightarrow S_1 = 1 \\ t = x(x-1) = \frac{-3}{4} \Rightarrow x^2 - x + \frac{3}{4} = 0 \Rightarrow S_2 = 1 \end{cases}$$

بنابراین مجموع ۴ ریشه برابر ۲ است.

.6

طرف سمت چپ را مخرج مشترک می‌گیریم:

$$\frac{1}{x^2} + \frac{1}{(1-x)^2} = \frac{160}{9} \Rightarrow \frac{x^2 + (x^2 - 2x + 1)}{[x(1-x)]^2} = \frac{160}{9} \Rightarrow \frac{2(x^2 - x) + 1}{(x - x^2)^2} = \frac{160}{9}$$

$$\frac{x^2 - x = t}{t^2} \rightarrow \frac{2t + 1}{t^2} = \frac{160}{9} \xrightarrow{\text{ترکیب در صورت}} \frac{t^2 + 2t + 1}{t^2} = \frac{160 + 9}{9} \Rightarrow \left(\frac{t+1}{t}\right)^2 = \frac{169}{9}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 1 + \frac{1}{t} = \frac{13}{3} \\ 1 + \frac{1}{t} = \frac{-13}{3} \end{cases} \Rightarrow \frac{1}{t} = \frac{10}{3}, \frac{-16}{3} \Rightarrow t = \frac{3}{10}, \frac{-3}{16} \Rightarrow \begin{cases} x^2 - x = \frac{3}{10} \\ x^2 - x = -\frac{3}{16} \end{cases}$$

هر دو معادله $x^2 - x - \frac{3}{10} = 0$ و $x^2 - x + \frac{3}{16} = 0$ دارای جواب هستند و مجموع ریشه‌های هر کدام برابر ۱ است، پس مجموع جواب‌های معادله برابر $1 + 1 = 2$ است.

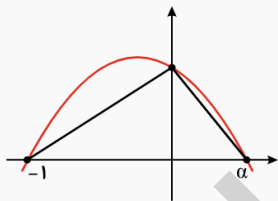
.46

$$x^2 - (a+1)x + a = 0 \xrightarrow{\text{مجموع ضرایب صفر است}} \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = a \end{cases} \xrightarrow{\text{دو ریشه فرد متوالی}} a = 3$$

$$x^2 - (3a+1)x + b = 0 \xrightarrow{a=3} x^2 - 10x + b = 0 \xrightarrow{\substack{\text{دو ریشه زوج متوالی} \\ S=10}} \begin{cases} y_1 = 4 \\ y_2 = 6 \end{cases}$$

$$y_1 \times y_2 - x_1 \times x_2 = 24 - 3 = 21$$

.47

با توجه به آنکه مجموع ضرایب جمله درجه دوم و عدد ثابت با ضریب جمله درجه یک برابر است، از این رو یکی از

ریشه‌ها -1 و دیگری $\frac{m+4}{m}$ است و داریم:

$$f(0) = -(m+4) ; |a - (-1)| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{16 + 4m^2 + 16m}}{|m|} = \frac{2|m+2|}{|m|}$$

$$S = \frac{|a - (-1)| \times |-(m+4)|}{2} \Rightarrow 3 = \frac{\left| \frac{2(m+2)}{m} \times (m+4) \right|}{2} \Rightarrow m^2 + 6m + 8 = 3|m| \xrightarrow{m < 0} \begin{cases} m = -1 \\ m = -8 \end{cases}$$

$$y = mx^2 - 4x - (m+4) \begin{cases} \xrightarrow{m=-1} y = -x^2 - 4x - 3 \Rightarrow x_A = -2 \\ \xrightarrow{m=-8} y = -8x^2 - 4x + 4 \Rightarrow x_A = -\frac{1}{4} \end{cases} \rightarrow \left| -2 - \left(-\frac{1}{4}\right) \right| = \frac{7}{4}$$

48

$$y = 2x^2 - (m + 2)x + m \Leftarrow \text{مجموع ضرایب معادله روبه‌رو صفر است.} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = \frac{m}{2} \end{cases}$$

$$x = 0 \Rightarrow y = m \quad S = \frac{1}{2} \left| m \left(\frac{m}{2} - 1 \right) \right| = \frac{3}{4} \Rightarrow \left| m \left(\frac{m}{2} - 1 \right) \right| = \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow |m(m - 2)| = 3 \Rightarrow \begin{cases} m = -1 \\ m = 3 \end{cases} \quad \text{رأس سهمی } y = x^2 - mx + 1 \quad \begin{cases} \frac{m}{2} = -\frac{1}{2} \\ \frac{m}{2} = \frac{3}{2} \end{cases}$$

49

با توجه به اینکه ریشه‌های معادله اولی، نیم واحد از ریشه‌های معادله دومی بیشتر است بنابراین مجموع ریشه‌های معادله اولی، یک واحد از مجموع ریشه‌های معادله دومی بیشتر است.

$$\alpha + \beta = \frac{a}{2}, \quad \alpha' + \beta' = \frac{-a}{2a} = -\frac{1}{2} \Rightarrow \frac{a}{2} = -\frac{1}{2} + 1 = \frac{1}{2} \Rightarrow \alpha = 1$$

$$\alpha\beta = \frac{b}{2}, \quad \alpha'\beta' = (\alpha - 0.5)(\beta - 0.5) = \alpha\beta - 0.5(\alpha + \beta) + 0.25 = -\frac{6}{2\alpha} = -3$$

$$\Rightarrow \alpha\beta = \frac{b}{2} = -3 \Rightarrow b = -6 \Rightarrow \left[\frac{ab}{4} \right] = \left[-\frac{6}{4} \right] = -\frac{3}{2}$$

50

طبق فرض داریم:

$$ax^2 - ax - b = 0 (*) \Rightarrow \begin{cases} \alpha + \beta = \frac{-(-a)}{a} = 1 \\ \alpha\beta = \frac{-b}{a} \end{cases}$$

$$40\beta^2 + 20\alpha^2 - 20\beta = 17 \xrightarrow{\alpha=1-\beta} 40\beta^2 + 20 + 20\beta^2 - 40\beta - 20\beta = 17 \Rightarrow 60\beta^2 - 60\beta + 3 = 0 \quad (1)$$

معادله (*) را ساده کرده و از رابطه استفاده می‌کنیم:

$$a(x^2 - x) - b = 0 \xrightarrow{\text{ریشه: } \beta} a(\beta^2 - \beta) - b = 0 \xrightarrow{(1)} a\left(-\frac{3}{60}\right) = b \Rightarrow \frac{-b}{a} = \frac{1}{20} = \alpha\beta$$

مقدار $|\alpha - \beta|$ برابر است با:

$$|\alpha - \beta| = \sqrt{(\alpha + \beta)^2 - 4\alpha\beta} = \sqrt{1^2 - 4\left(\frac{1}{20}\right)} = \sqrt{\frac{4}{5}} = \frac{2}{\sqrt{5}}$$

51

می‌دانیم که نمودار سهمی، نسبت به محور تقارن سهمی (که از رأس می‌گذرد)، متقارن است. دو نقطه $A(3, y)$ و $B(-5, y)$ که عرض برابری دارند نسبت

$$x_s = \frac{x_A + x_B}{2} \Rightarrow x_s = \frac{-5 + 3}{2} = -1$$

به محور تقارن سهمی باید متقارن باشند، پس:

همچنین عرض رأس برابر ۱ است، پس معادله سهمی به صورت روبه‌رو است:

$$y = a(x - (-1))^2 + 1 = a(x + 1)^2 + 1$$

معادله سهمی را با محور x ها تلاقی می‌دهیم:

$$a(x + 1)^2 + 1 = 0 \Rightarrow ax^2 + 2ax + (a + 1) = 0 \rightarrow \begin{cases} \alpha + \beta = \frac{-2a}{a} = -2 \\ \alpha\beta = \frac{a+1}{a} \end{cases}$$

$$\text{طبق فرض: } \alpha^2 + \beta^2 = (\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta \Rightarrow 5 = 4 - 2\left(\frac{a+1}{a}\right) \Rightarrow \frac{a+1}{a} = \frac{-1}{2} \Rightarrow 2a + 2 = -a \Rightarrow a = \frac{-2}{3}$$

$$\Rightarrow \text{معادله سهمی: } y = \frac{-2}{3}(x + 1)^2 + 1 \xrightarrow[\text{محور } y \text{ ها}]{\text{تلاقی با}} y = \frac{-2}{3}(0 + 1)^2 + 1 = \frac{-2}{3} + 1 = \frac{1}{3}$$

52

کافی است نمودار تابع درجه‌ی دوم داده شده را با نیمساز ناحیه اول ($y = x$) تلاقی دهیم و معادله تلاقی باید ریشه‌ی مضاعف داشته باشد.

$$\begin{cases} y = 2x^2 + (m + 1)x + m + 6 \\ y = x \end{cases} \xrightarrow{\text{تلاقی}} 2x^2 + (m + 1)x + m + 6 = x \Rightarrow \boxed{2x^2 + mx + m + 6 = 0}$$

معادله تلاقی:

$$\Delta = b^2 - 4ac = m^2 - 4(2)(m + 6) = m^2 - 8m - 48 = 0$$

$$\Rightarrow (m - 12)(m + 4) = 0 \Rightarrow m = 12, -4$$

حال باید بررسی کنیم به ازای کدام مقدار m ، طول نقطه تماس مثبت است (در ناحیه اول x مثبت است).

$$m = 12: 2x^2 + 12x + 18 = 0 \Rightarrow x^2 + 6x + 9 = 0 \Rightarrow (x + 3)^2 = 0 \Rightarrow x = -3$$

غ ق ق

$$m = -4: 2x^2 - 4x + 2 = 0 \Rightarrow x^2 - 2x + 1 = 0 \Rightarrow (x - 1)^2 = 0 \Rightarrow x = 1$$

ق ق ق

53

با نوشتن شرط تشکیل دنباله هندسی داریم:

$$x^2 + 2(a + 1)x + 2a - 1 = 0$$

$$\alpha, a, \beta \xrightarrow{\text{دنباله هندسی}} a^2 = \alpha \cdot \beta = p \Rightarrow a^2 = \frac{2a - 1}{1} = 2a - 1 \Rightarrow a^2 - 2a + 1 = 0 \Rightarrow (a - 1)^2 = 0 \Rightarrow a = 1$$

توجه کنید که به ازای $a = 1$ معادله حاصل دارای دو ریشه متمایز است.

$$x^2 + 4x + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = 16 - 4 = 12 > 0$$

54

شیب خط داده شده به صورت $\frac{-2m}{m^2 - 1}$ می‌شود که باید برابر $\tan 60^\circ$ باشد، پس:

$$\frac{-2m}{m^2 - 1} = \sqrt{3} \Rightarrow \sqrt{3}m^2 + 2m - \sqrt{3} = 0$$

$$\Rightarrow m = \frac{-2 \pm \sqrt{4 + 12}}{2\sqrt{3}} \Rightarrow |m_1 - m_2| = \frac{2\sqrt{16}}{2\sqrt{3}} = \frac{4}{\sqrt{3}}$$